

Idrættens største
udfordringer IV,
Vejen Idrætscenter,
25/11/2014

Ordstyrer og vært
Peter Forsberg,
Analytiker, Idan
E peter.forsberg@idan.dk

Idrættens
Analyseinstitut

TEMA:

Fremtidens idrætsfaciliteter:

'Ude og inde'

'Inspiration til bedre drift og nye anlæg'

'Faciliteter i fornyelse. Hvem kan skabe forandring?'

FREMTIDENS IDRÆTSFACILITETER

TEMA 1: UDE OG INDE (KI. 14.00-15.15)

- Mere og bedre idræt for pengene
Peter Forsberg, analytiker, Idan.
- Borgernes foretrukne idrætsarena
Jens Høyer-Kruse, postdoc., Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, SDU.
- Fremtidens Facilitetsdatabase
Aline van Bedaf, researchassistent, Idan.

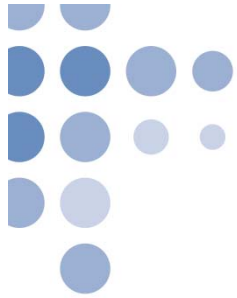
TEMA 2: INSPIRATION TIL BEDRE DRIFT OG NYE ANLÆG (KI. 15.45-16.30)

- Idræt i forandring – faciliteter for fremtiden
Lars Steen Pedersen, direktør og partner, Frejo & Steen.
- AQTIV – Idrætsanlæg i havnen
Laura Munch, udviklingskonsulent, Lokale og Anlægsfonden.

DEBAT: FACILITETER I FORNYELSE. HVEM KAN SKABE FORANDRING? (KI. 16.45-17-45)

*I panelet: Niels Bækgård, formand, Danske Sportsfaciliteters Brancheforening,
Jørgen Mosbæk, formand, Halinspektørforeningen,
Per Nedergaard Rasmussen, afdelingsdirektør, DGI Faciliteter & Lokaludvikling*

Hvad er status på
facilitetsområdet?

Hvad siger aktuelle
facilitetsanalyser?

Hvordan kan vi få
flere og mere
tilfredse brugere i
idrætsfaciliteter?

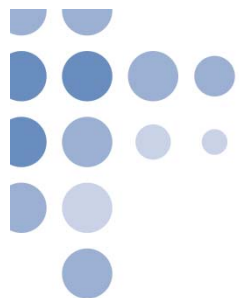

MERE OG BEDRE IDRÆT FOR PENGENE

Flere og mere tilfredse
brugere i idrætsfaciliteter

Idrættens største
udfordringer IV,
Vejen Idrætscenter,
25/11/2014

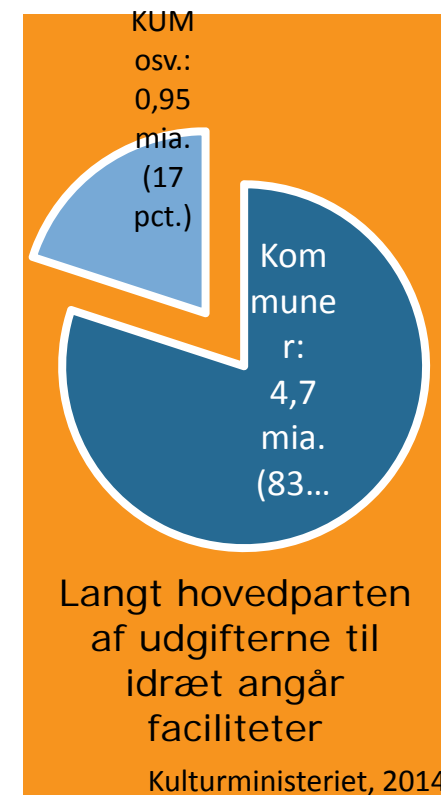
Peter Forsberg
Analytiker
E: peter.forsberg@idan.dk

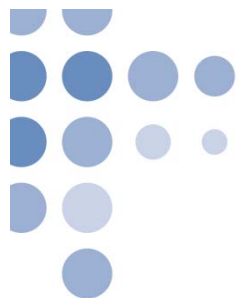

STATUS: IDRÆTSFACILITER ER OMDREJNINGSPUNKTET

Faciliteter er vigtig for idræt og en stor post i kommuner

- Drift, vedligeholdelse og opførelse af idrætsfaciliteter er den største økonomiske post i idrætssektoren (Kulturministeriet, 2014).
- Stor tilfredshed blandt eksisterende brugere (borgere) af klassiske idrætsfaciliteter (Pilgaard & Laub, 2012).
- Forandringer i befolkningens idrætsvaner de seneste 20-25 år har ændret ønsker og behov til idrætsfaciliteter (Pilgaard, 2009 & Larsen, 2003).
- Nye typer af idrætsfaciliteter ser dagens lys. Fra klassiske faciliteter til faciliteter til motion og bevægelse (Larsen, 2003).
- Fra traditionelle og letidentificerbare strukturer til flygtige og uformelle strukturer.

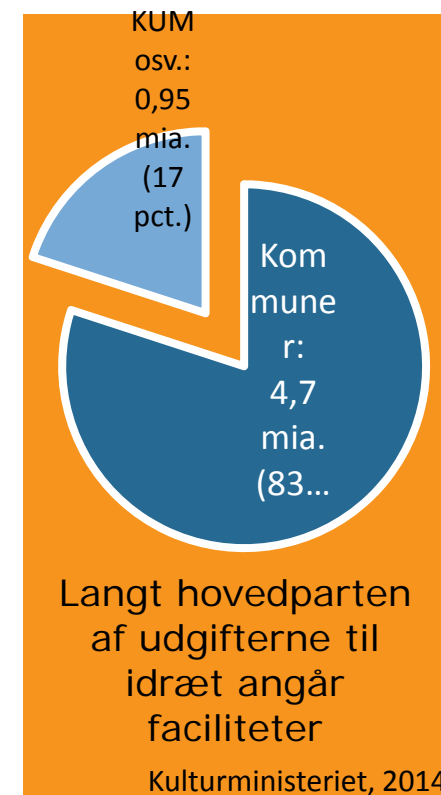

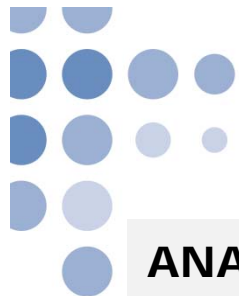

STATUS: IDRÆTSFACILITER ER OMDREJNINGSPUNKTET

Faciliteter er vigtig for idræt og en stor post i kommuner

- Større kommuner og flere akademikere bag skrivebordet (Ibsen et. al., 2009). Nye måder at se på idrætten på. Nye krav og behov.
- Faktisk brug/behov skal i stigende grad dokumenteres, før der bygges nyt.
- Idræts-/facilitetsområdet har været præget af tradition frem for politisk ageren. Få visioner, mål, evalueringer. Det er under forandring. (Iversen & Forsberg, 2014).
- Der tænkes nyt – og mange kommuner vil noget med idrætten. Agere selvstændigt på området og ikke bare stille faciliteter til rådighed...

HVAD SKAL MAN AGERE UD FRA?

Aktuelle analyser har noget til fælles...

ANALYSER SOM FUNDAMENT

- Grundlag for kommuners fremtidige ageren og beslutninger på idrætsområdet
- Træffe fremtidige beslutninger på et oplyst grundlag. Give politikere og forvaltninger overblik over udkom af beslutninger.
- Skabe udvikling og nytænkning blandt aktører/faciliteter

Idrætten i Rudersdal 2012
En kortlægning af idræt og motion i Rudersdal

Analysen skal danne grundlag for kommunens og idrættens **fremtidige strukturelle og anlægsmæssige beslutninger** og samtidig inspirere til **udvikling og nytænkning** inden for fritids- og idrætslivet i Rudersdal Kommune.

(Rudersdal Kommune, 2012)

IDRÆT OG FACILITETER
I ALLERØD KOMMUNE
Analyse af drift, ønsker og behov på idrætsområdet
Grundrapport / August 2014 (1. udgave)

Analysen skal danne grundlag for kommunens **fremtidige prioriteringer af nye investeringer**, forslag til strukturforbedringer, prioritering af driftsmidler til idrætsfaciliteterne – og samtidig **inspirere til nytænkning inden for fritids- og idrætslivet** i Allerød Kommune.

(Allerød Kommune, 2012)

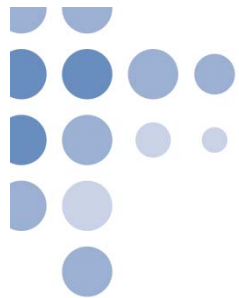

BYDANKE UNIVERSITET

Analysen skal give et samlet overblik over de kommunale lokaler og **anvendelsesgraden** af de enkelte lokaler. Det skal endvidere tydeliggøres, hvor og hvornår der er ledig tid i lokaler. (...). Derudover skal **analysen afdække lokalebehovet for de forskellige fritidsaktiviteter.**

(Fredensborg Kommune, 2011)

ET BREDERE SIGTE MED IDRÆTTEN

Foreninger er ikke hele løsningen

Idrætsfaciliteter bruges i dag ikke af alle borgere

16 pct. af voksne er stillesiddende i fritiden

"Mere end hver anden ønsker at være mere fysisk aktiv".

"Blandt stillesiddende mener størstedelen, at kommunen ikke kan hjælpe dem til at blive mere fysisk aktive".

[Men] "Fire ud af ti mener, at kommunen kan hjælpe dem til at blive mere fysisk aktive ved at skabe flere tilbud om motion, der tager hensyn til dårlig kondition og helbred".

(Sundhedsstyrelsen, 2009)

DATA OG VIDEN ER NØGLEN TIL MERE OG BEDRE IDRÆT

Analyser kortlægger tre områder

Hvilke idrætsaktiviteter dyrker borgerne/vil borgerne gerne dyrke?

Idrætsvaner

Hvem står for aktiviteterne?
Status? Udvikling?

Idrætsforeninger
Fitnesscentre m.m.
Selvorganiseret
Institutioner

Hvordan kan idræt og bevægelse understøttes?

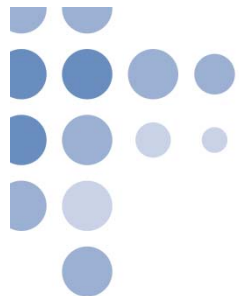
Idrætspolitik/strategi

Hvor dyrker borgerne idræt?
Benyttelse? Drift?

Idrætsfaciliteter
Fitnesscentre m.m.
Naturen, udearealer etc.

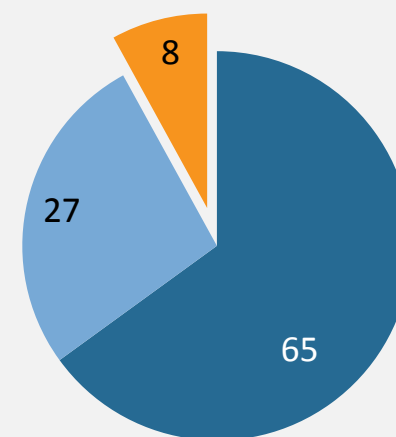

HVAD FORTÆLLER AKTUELLE ANALYSER?

Mere og bedre idræt for pengene...

- **Brugere** af idrætsfaciliteter er stort set kun foreninger og skoler.
Skal faciliteter være tilgængelige for flere brugergrupper?
- **Kapacitetsbenyttelsen** af idrætsfaciliteter kan optimeres. Faciliteter benyttes ikke i det omfang, de kunne, selvom foreninger/skoler ønsker mere tid.
Hvordan kan kapacitetsbenyttelsen optimeres?
- Der er behov for **aktivt facilitetsmanagement**.
Fra fokus på mursten til fokus på mennesker, aktiviteter og aktivering. Fokus på 'Drift ledelse og organisering'
Hvad indebærer aktivt facilitetsmanagement?

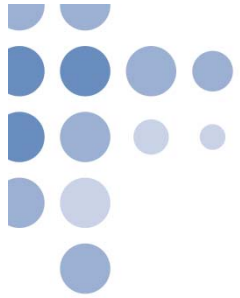
Brugere af idrætsfaciliteter:

■ Forening
■ Folkeskole
■ Andet

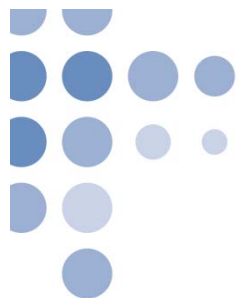
(Idrætsanalyse i Allerød Kommune, 2014)

Skal faciliteter være
tilgængelige for flere
brugergrupper?

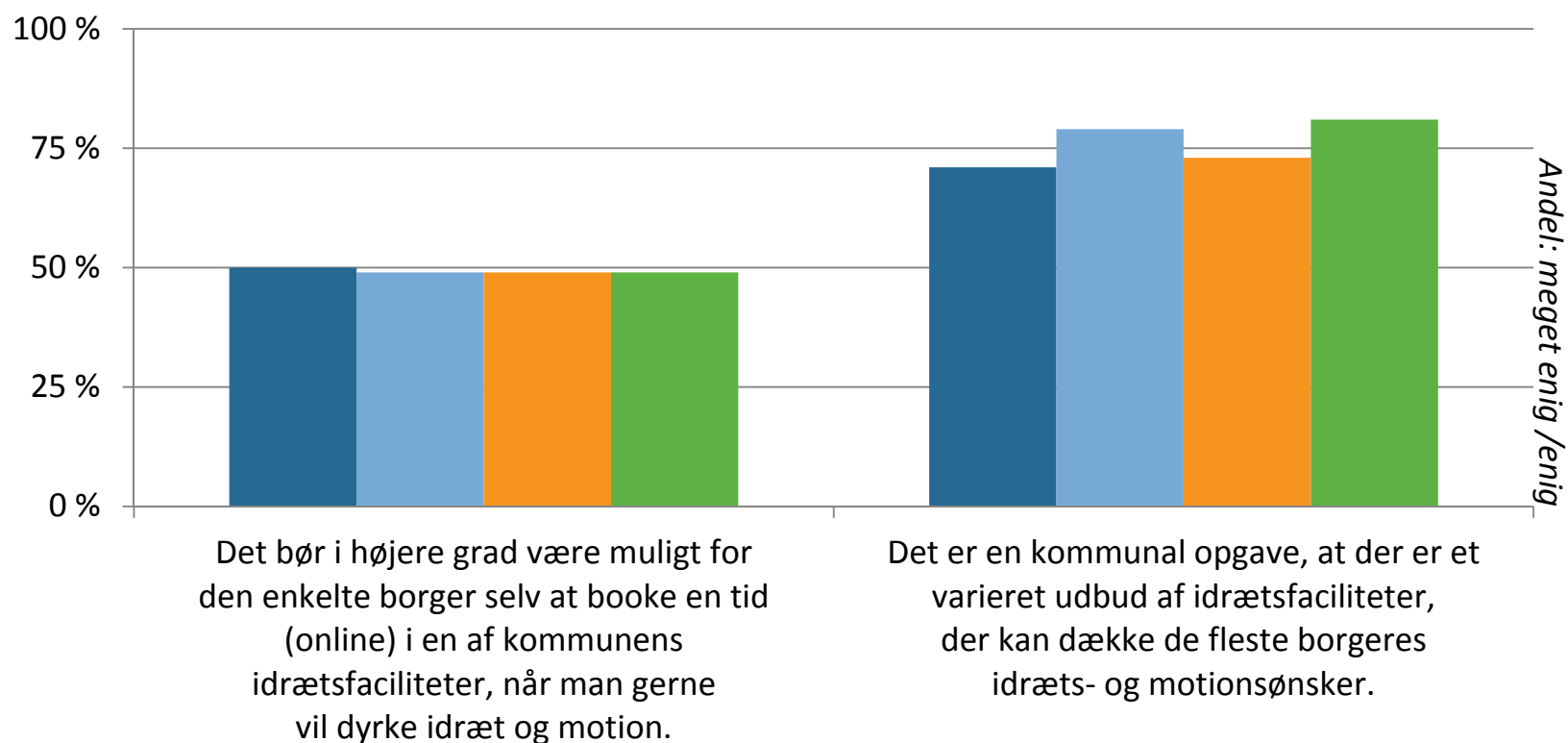

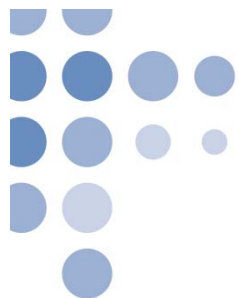
VOKSNE YTRER ØNSKE OM ADGANG TIL FACILITETER

Adgang er én vej til større tilfredshed

Voksne borgeres holdning til faciliteter (svar fra voksne):

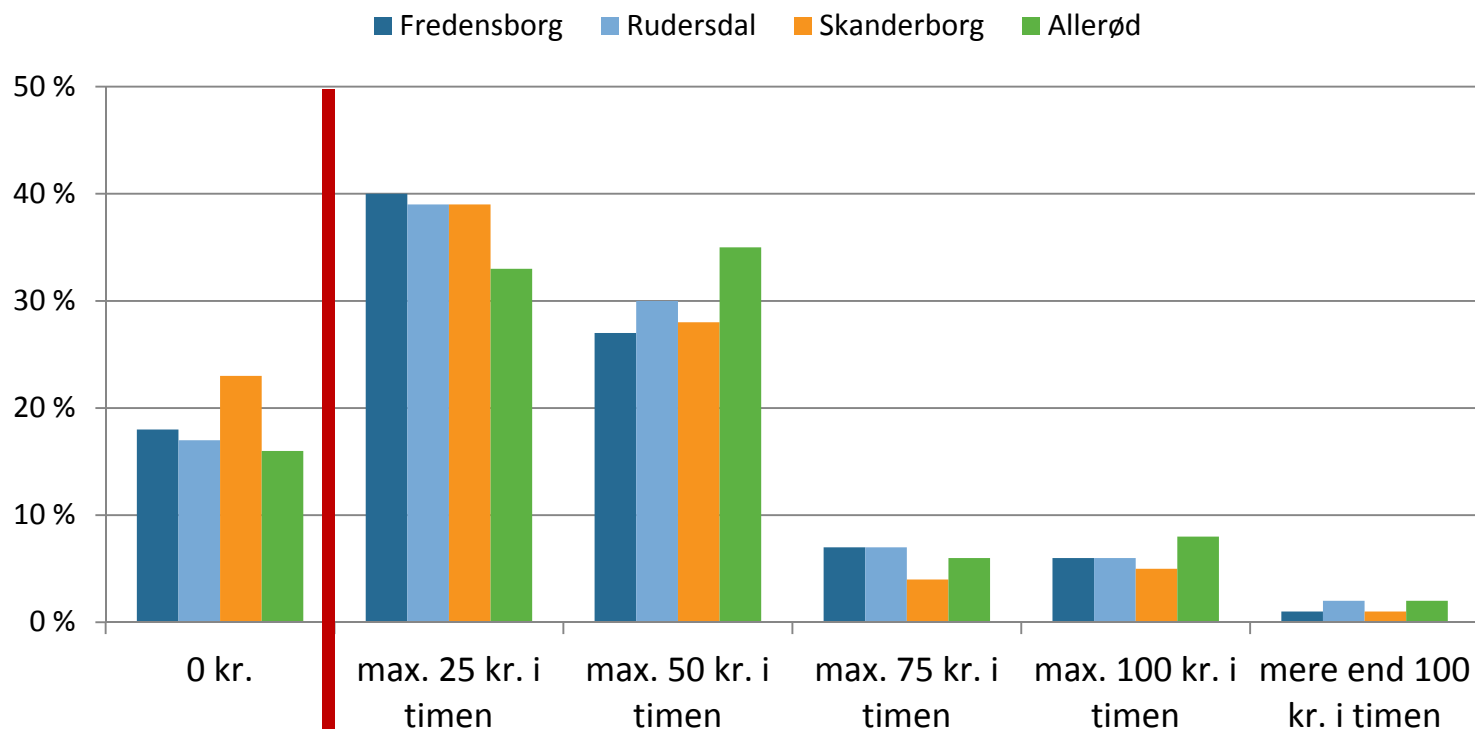
■ Fredensborg ■ Rudersdal ■ Skanderborg ■ Allerød

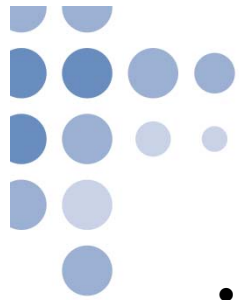
...OG DET MÅ GODT KOSTE NOGET

Hvor meget er du villig til at betale for at benytte kommunens indendørs idrætsfaciliteter, hvis der blev indført brugerbetaling på benyttelsen af anlæggene? (svar fra voksne)

8 ud af **10** vil gerne betale for at bruge faciliteter

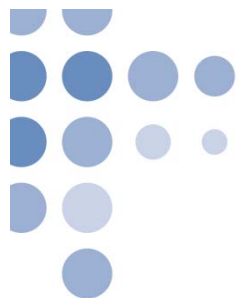

AKTIVERING SKER IKKE SIG SELV

Hvordan skal aktivering ske?

- Voksne borgere giver udtryk for ønske om at benytte faciliteter, men det kommer ikke til at ske af sig selv.
- Foreninger er stabile leverandører af aktiviteter for hovedparten af børn og unge og fire ud af ti voksne.
- Hvem supplerer foreningernes udbud af aktiviteter?
- Aktivering *samt* mulighed for online-booking, booking for andre grupper, samarbejde mellem foreninger (fx om motionsaktiviteter) kan skabe liv.

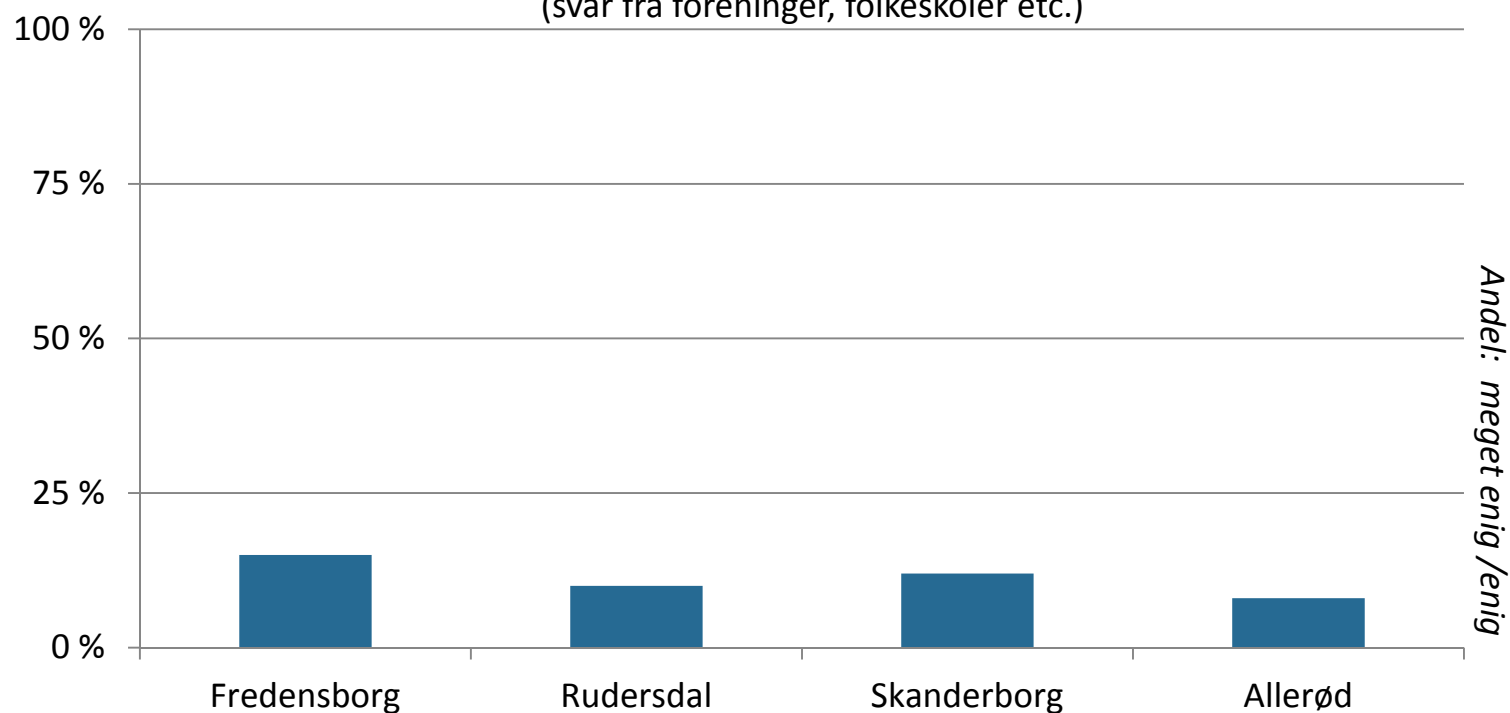

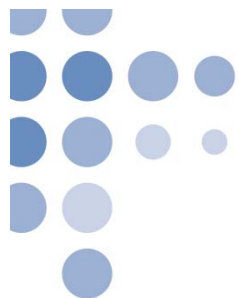

FORENINGERNE VIL HAVE FACILITETER FOR SIG SELV

Flere tider = større tilfredshed

Faciliteterne skal i højere grad give plads til dem, der **ikke** dyrker deres idrætsaktivitet i en forening:
(svar fra foreninger, folkeskoler etc.)

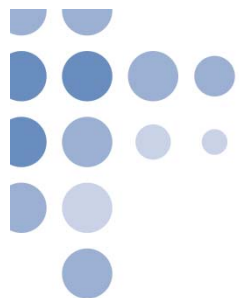

STØRRE TILFREDSHED HAR TO SIDER

Modsatninger og udfordringer

- Foreninger vil have flere tider til deres aktiviteter.
- Selvorganiserede presser sig i stigende grad på, uden foreningernes velsignelse.
- Foreninger vil have flere specialiserede faciliteter og mere af det samme. Borgerne ser hellere, at standarden af de eksisterende faciliteter hæves.
- Borgere vil have faciliteter, der er indrettet til deres aktiviteter, og som kan tilgås, når tiden er til det. Foreninger vil have faste tider.
- Det kræver dialog, kommunikation og aktiv ledelse at få siderne til at mødes i de enkelte faciliteter.

(Hvordan) kan kapacitetsbenyttelsen optimeres?

Aftentimer (kl. 16-22)

Hele dagen (kl. 8-22)

Over en bred kam, er der tider nok i de store haller

61%

52%

(Forsberg, Tofft-Jørgensen, Høyer-Kruse)
Allerød Kommune

71%

(Ibsen, Thøgersen,
Tofft-Jørgensen 2013)
Fredensborg Kommune

70%

57%

(Forsberg, Høyer-Kruse, 2013)
Rudersdal Kommune

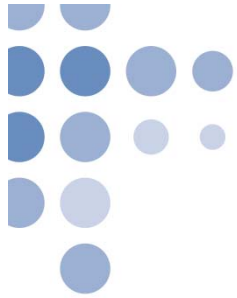
74%

49%

(Høyer-Kruse, Iversen 2013)
Assens Kommune

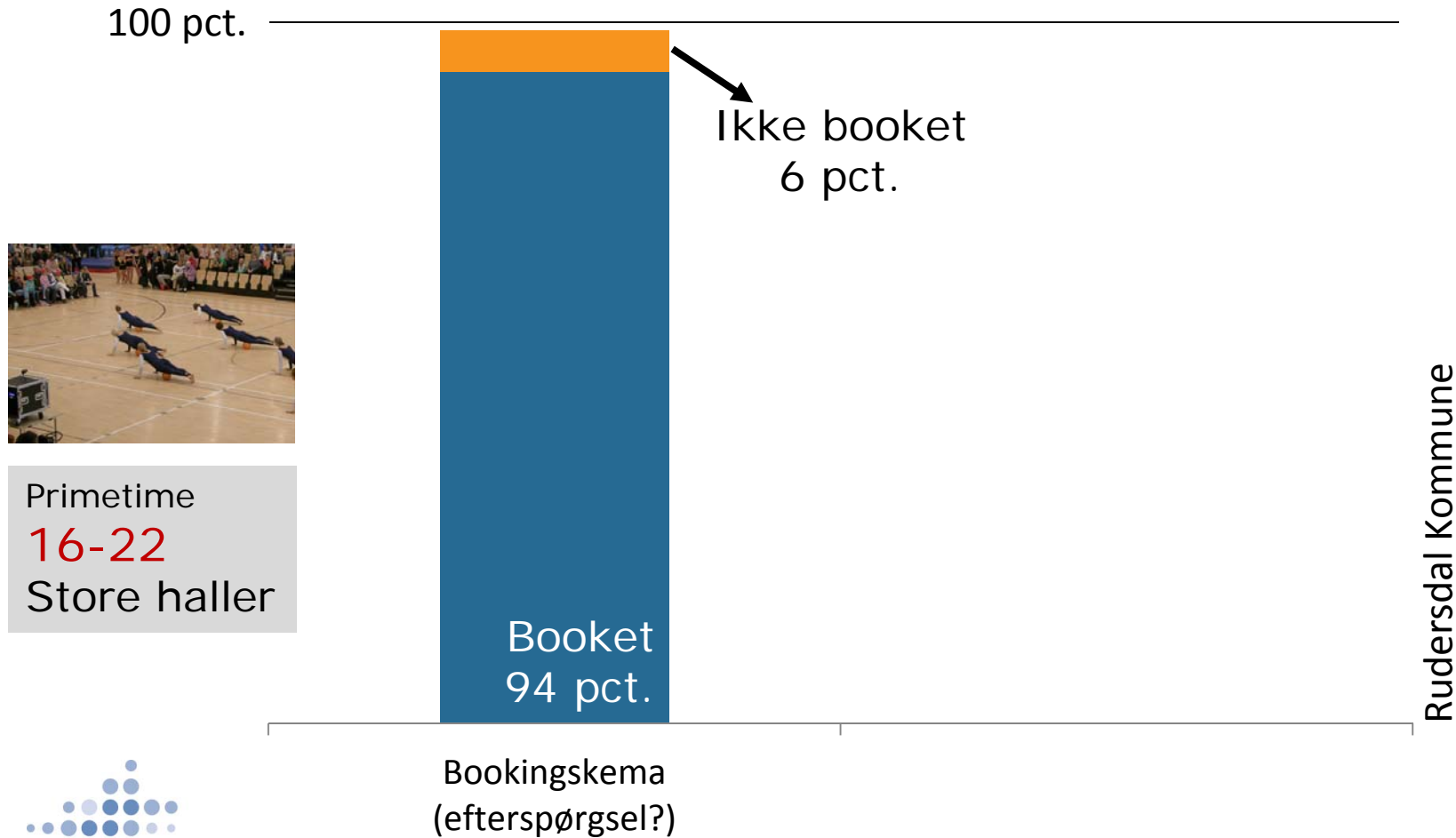
69%

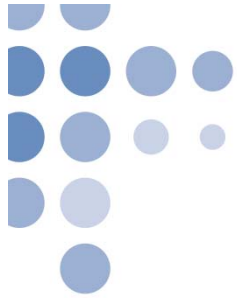
(Faaborg-Midtfyn
Kommune, 2008)

INGEN AFMELDING = UBENYTTET TIDER

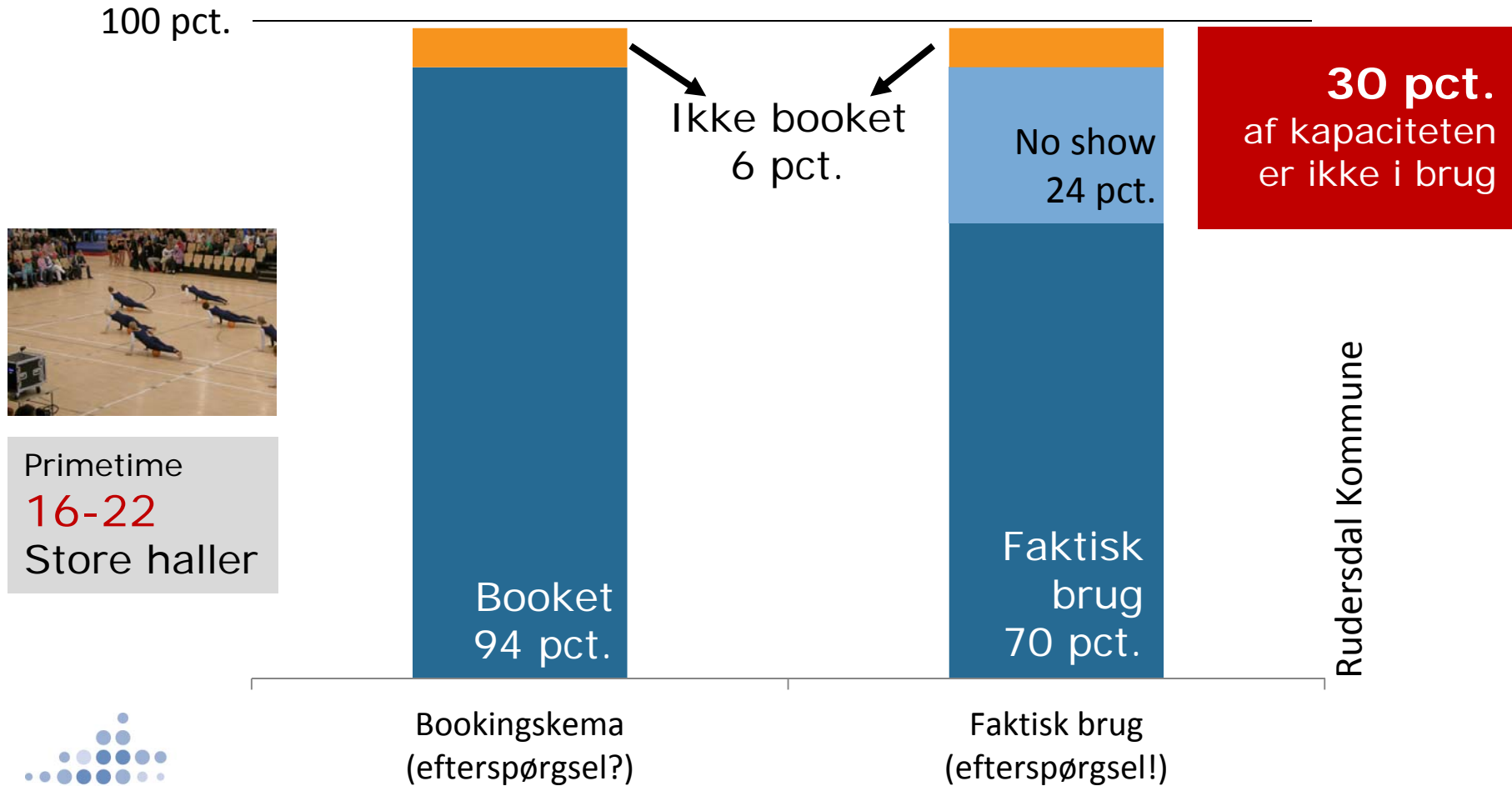
Mest ubenyttet haltid opstår, fordi brugere ikke melder afbud.
Der er tale om tider, som andre gerne vil have.

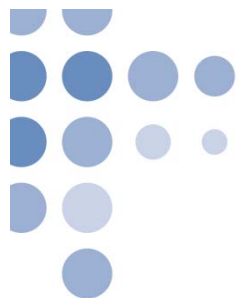

INGEN AFMELDING = UBENYTTET TIDER

Mest ubenyttet haltid opstår, fordi brugere ikke melder afbud.
Der er tale om tider, som andre gerne vil have.

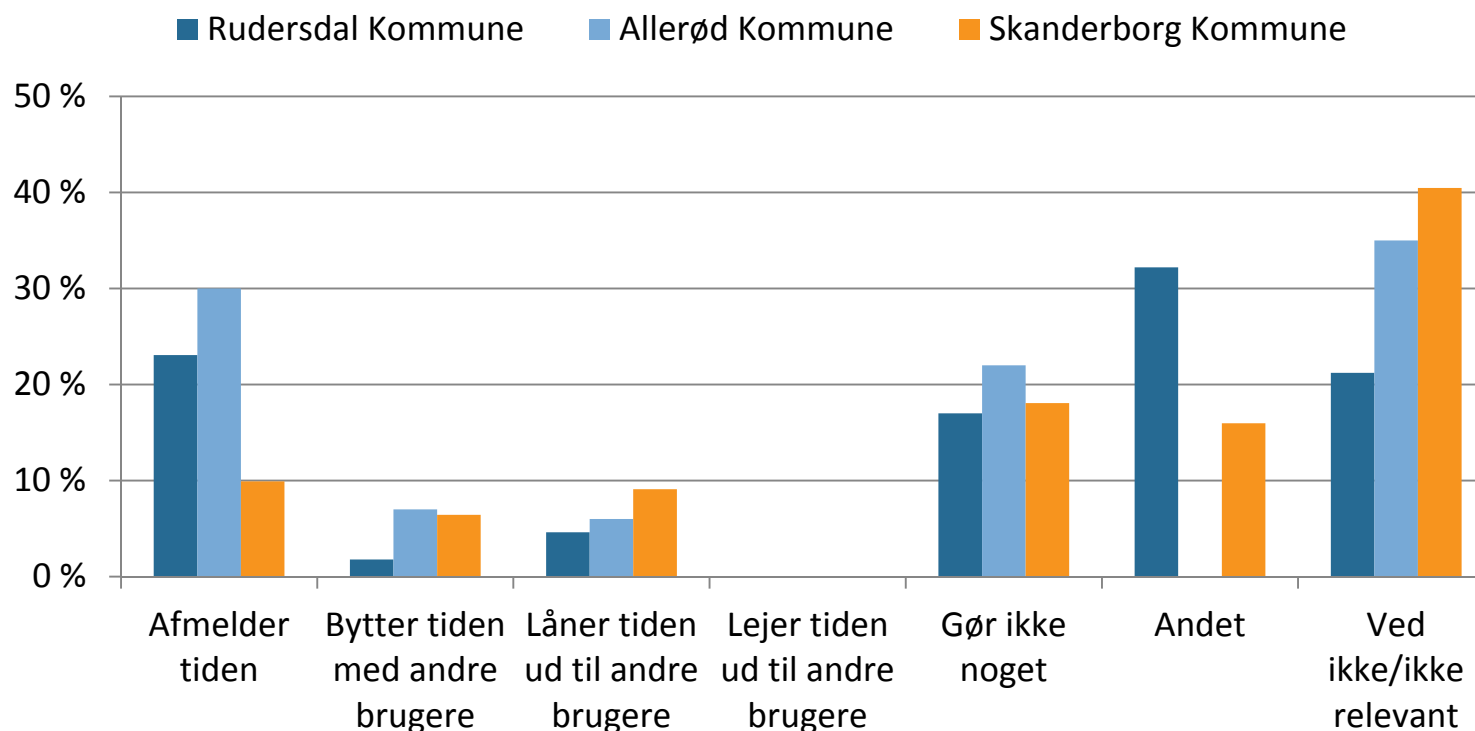

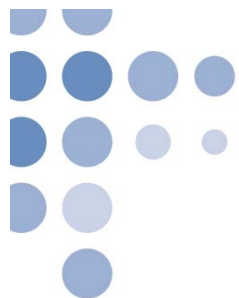

DE FÆRRESTE MELDER FRA

Hovedparten gør ikke noget eller ved ikke, hvad de skal gøre.

Hvad gør brugere som oftest, hvis de alligevel ikke får brug for de tider, de havde fået tildelt? (svar fra foreninger, skoler etc.)

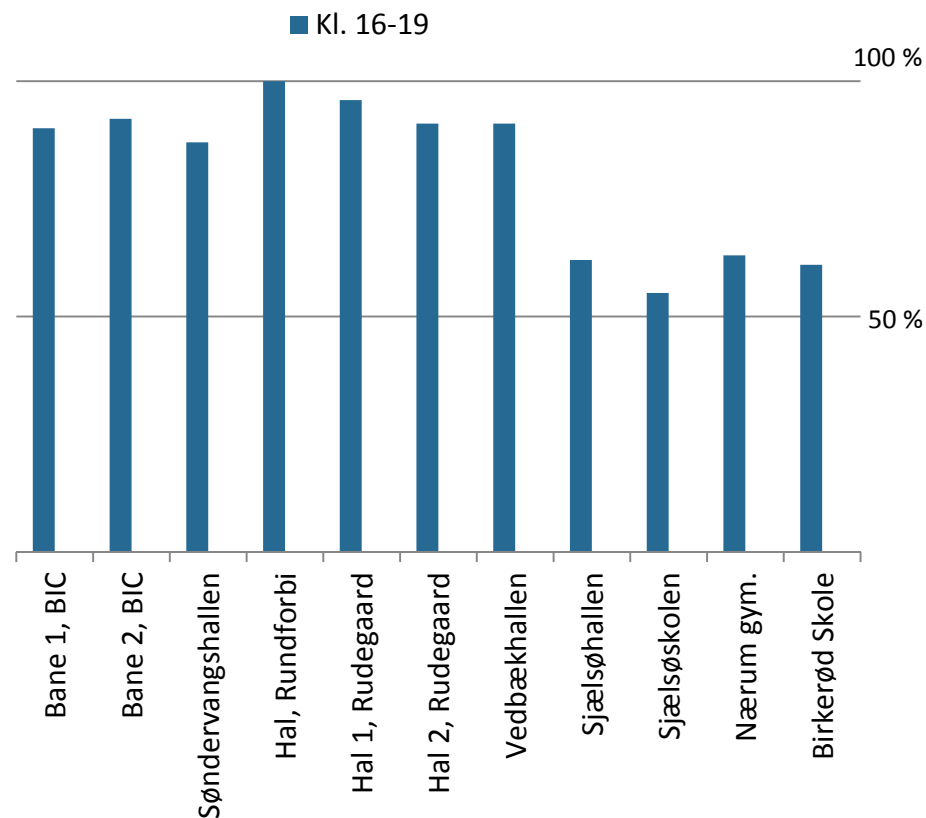

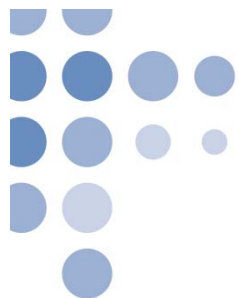
SÆRLIG FOKUS PÅ PRIMETIME

Et eksempel på aktivt management

- Der er pres på tider i primetime (kl.16-19). Det fører til ønske om flere faciliteter.

Faktisk brug, store haller:
(Rudersdal Kommune)

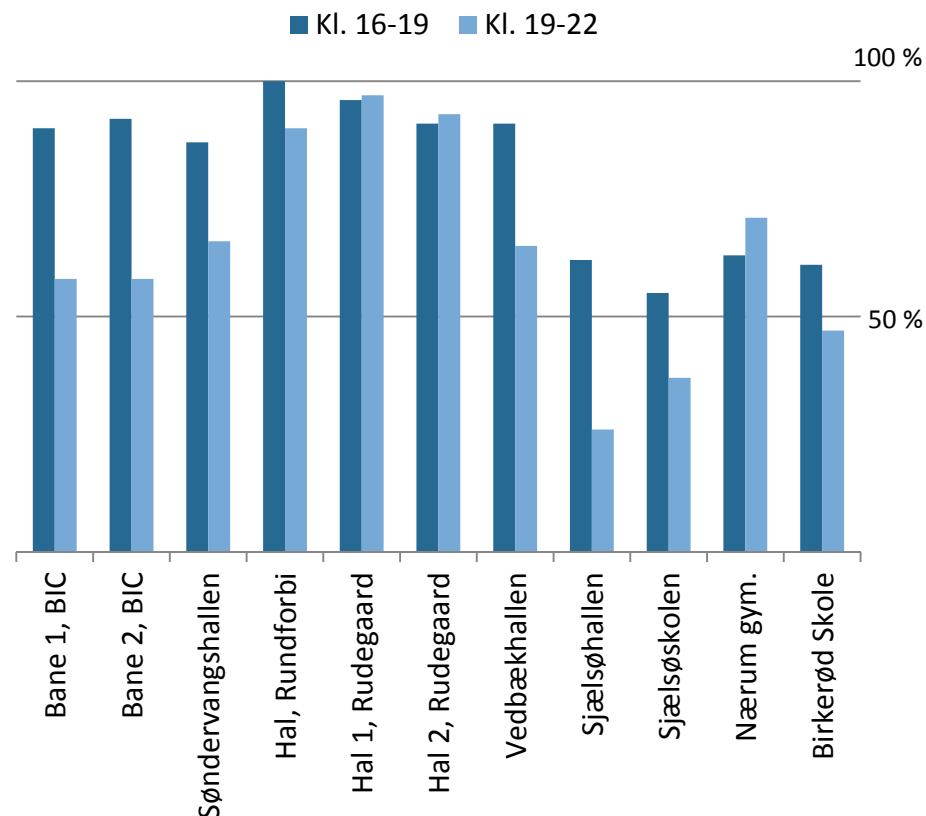

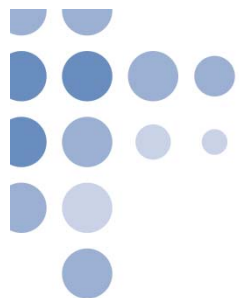
SÆRLIG FOKUS PÅ PRIMETIME

Et eksempel på aktivt management

- Der er pres på tider i primetime (kl.16-19). Det fører til ønske om flere faciliteter.
- Primetime administreres ikke selvstændigt i kommuner (på trods anden efterspørgsel), men i visse faciliteter er der behov for at styre benyttelsen til glæde for almenvellet.
- Almenvellet kan have gavn af mere aktiv koordinering: Længde af forløb, antal aktive, flere forløb samtidigt, opvarmning i tilstødende lokaler er blandt knapperne, der kan skrues på.

Faktisk brug, store haller:
(Rudersdal Kommune)

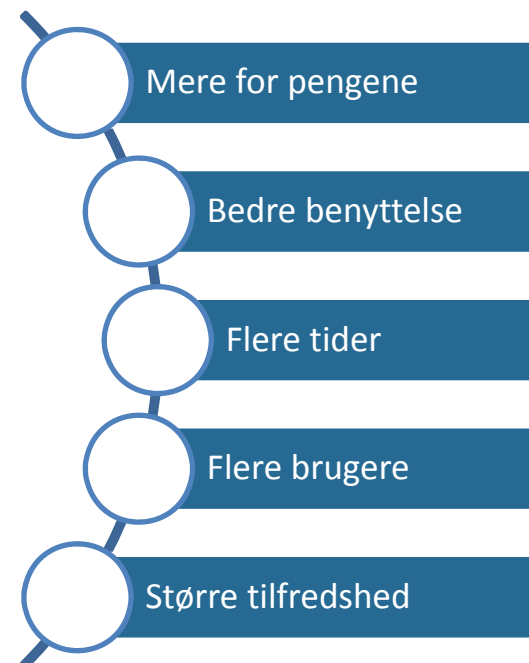

MERE OPTIMAL BENYTTELSE SKER IKKE AF SIG SELV

Men er en fundamental nødvendighed

- Foreninger, skoler, institutioner, borgere og brugere har hovedroller i bestræbelserne på at sikre bedre benyttelse og dermed få mere for pengene.
- Brugere skal være omstillingsparate og være klar på at gå på kompromis fra tid til anden. Det bliver kun virkelighed, hvis de kan se en mening hermed.
- Gennemsigtighed og lige muligheder er et grundvilkår, kommunen skal sikre. Kommunen betaler for faciliteter og derfor skal de komme mange til gode.
- Facilitetsledere med forståelse for forskellige brugergrupperes logik, ønsker og behov, skal samle trådene og realisere potentialerne.

AKTIV LEDELSE PÅ FACILITET ER NØGLEN

Ledere skal arbejde aktivt på tre fronter for *mere* og *bedre* idræt

Hvilke idrætsaktiviteter dyrker borgerne/vil borgerne gerne dyrke?

Idrætsvaner

Aktivitetstilbud (fokus på trends)
Flere borgergrupper
Online-booking
Booking af flere aktører
Aktiviteter hele dagen (seniorer)
Tider offentligt tilgængelige

Udvikling af foreningslivet
Samarbejde mellem aktører
(folkeskole – foreninger)
Nye tilbud – nye
medlemsgrupper

Hvem står for
aktiviteterne?
Status? Udvikling?

Idrætsforeninger
Fitnesscentre m.m.
Selvorganiseret
Institutioner

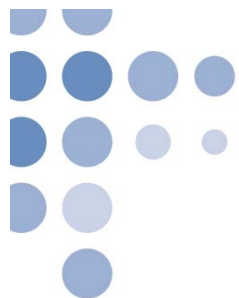
Idrættens
Analyseinstitut

Aktivisering af ledig tid
(aktiviteter skal belønnes)
Dialog med brugere
Styring af særlige tidsrum
Styr på afmelding
Rådighed over kapacitet

Hvor dyrker
borgerne idræt?
Benyttelse? Drift?

Idrætsfaciliteter
Fitnesscentre m.m.
Naturen, udearealer etc.

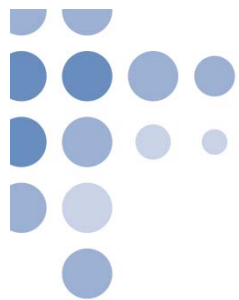
SYSTEMATISK INDSAMLING AF DATA OG VIDEN

Fremtidens faciliteter skal drives på et oplyst grundlag

'Observatorium'

- Benchmarking, koordineret indsamling af data: kapacitetsbenyttelse, facilitetsdækning, idrætsvaner.
- Analyser i stor skala – driver for forandring fx via sammenligning mellem kommuner til fælles gavn. Etablering af best-practice, grundlag for uddannelse.
- Proaktiv facilitetsdatabase: overblik over faciliteter, ejerformer, stand, aktiviteter, bruger- og borgerrettet, tilfredshed, lokal dækning, kommunalt samarbejde.
- Overblik over drift, driftsmodeller, udgifter/indtægter i større faciliteter.

Tak for opmærksomheden

Spørgsmål?

Idrættens største
udfordringer IV,
Vejen Idrætscenter,
25/11/2014

Peter Forsberg
Analytiker
E: peter.forsberg@idan.dk